

2018-1

Sisällysluettelo

- Tähtienpeitot- Aldebaranin ja Reguluksen peittymiset päättyvät
- Pääkirjoitus – Kevät, jokaiselle jotakin
- Eläinratavalo, kevättiltojen erikoisuus
- Kelikalenteri marras-joulukuu 2018
- Lukijoiden kuvia -Kuunpimennys ja mahtavia jääsumuhaloja

Tähtenpeitot- Aldebaranin ja Reguluksen peittymiset päättyvät

📁 Pikkuplaneetat ja tähtenpeitot 🕒 15.2.2018 💬 0 👤 Matti Helin

Matti Suhonen:

Härän tähdistön punertava Aldebaran ja Leijonan sinertävä Regulus ovat ilahduttaneet tähtenpeittojen havaitsijoita monen vuoden ajan. Kevään jälkeen peittymisiin tulee usean vuoden tauko.

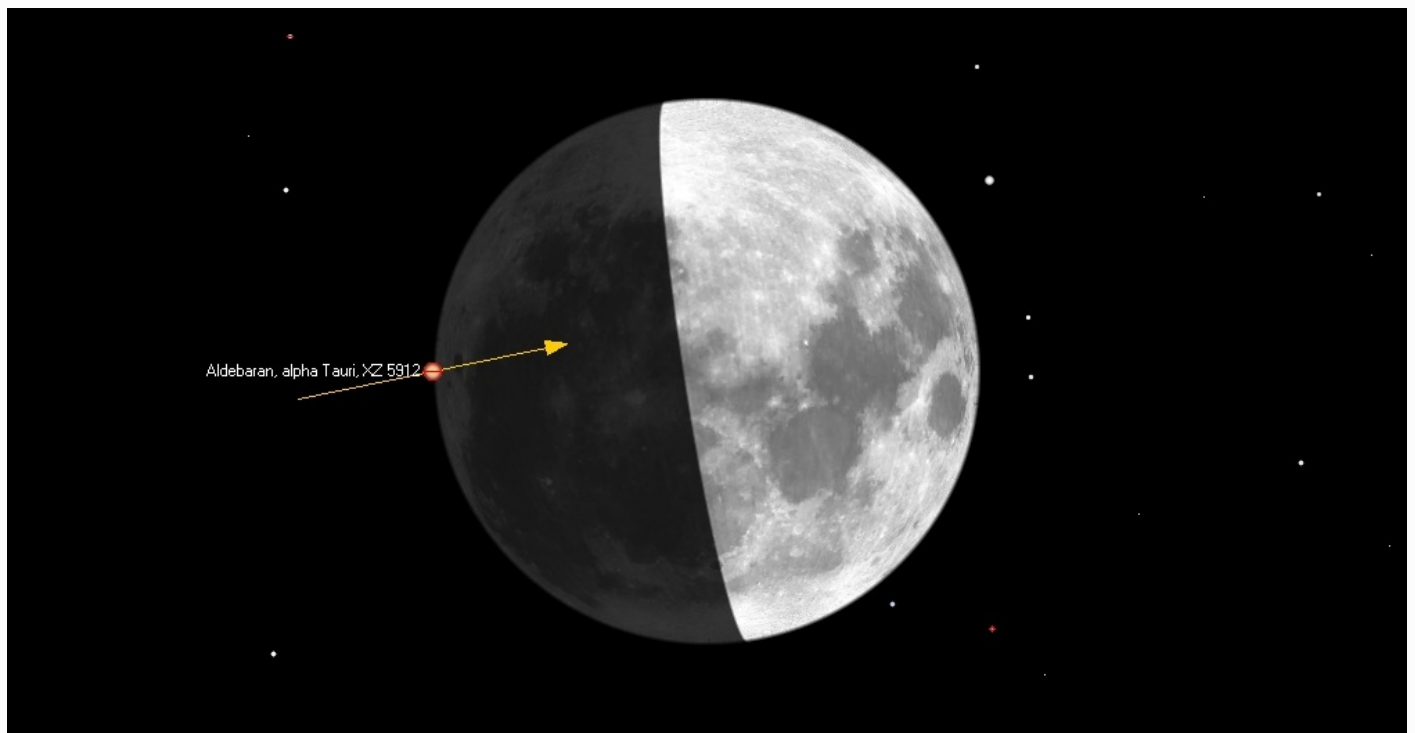
Aldebaranin nykyinen peittymissarja alkoi arktisella alueella 29.1.2015. Suomessa peittyminen oli havaittavissa tuona vuonna kaikkiaan 10 kertaa, ensimmäisen kerran 25. helmikuuta. Viime vuonna havaintomahdollisuuksia oli kuusi. Parhaimmat mahdollisuudet havaita Aldebaranin peittymiset olivat 6.11. ja 31.12. Tänä vuonna Aldebaran peittyy yhdeksän kertaa, joista Suomessa havaittavia ovat 23.2., 22.3. ja 19.4.

Aldebaran 23.2.2018

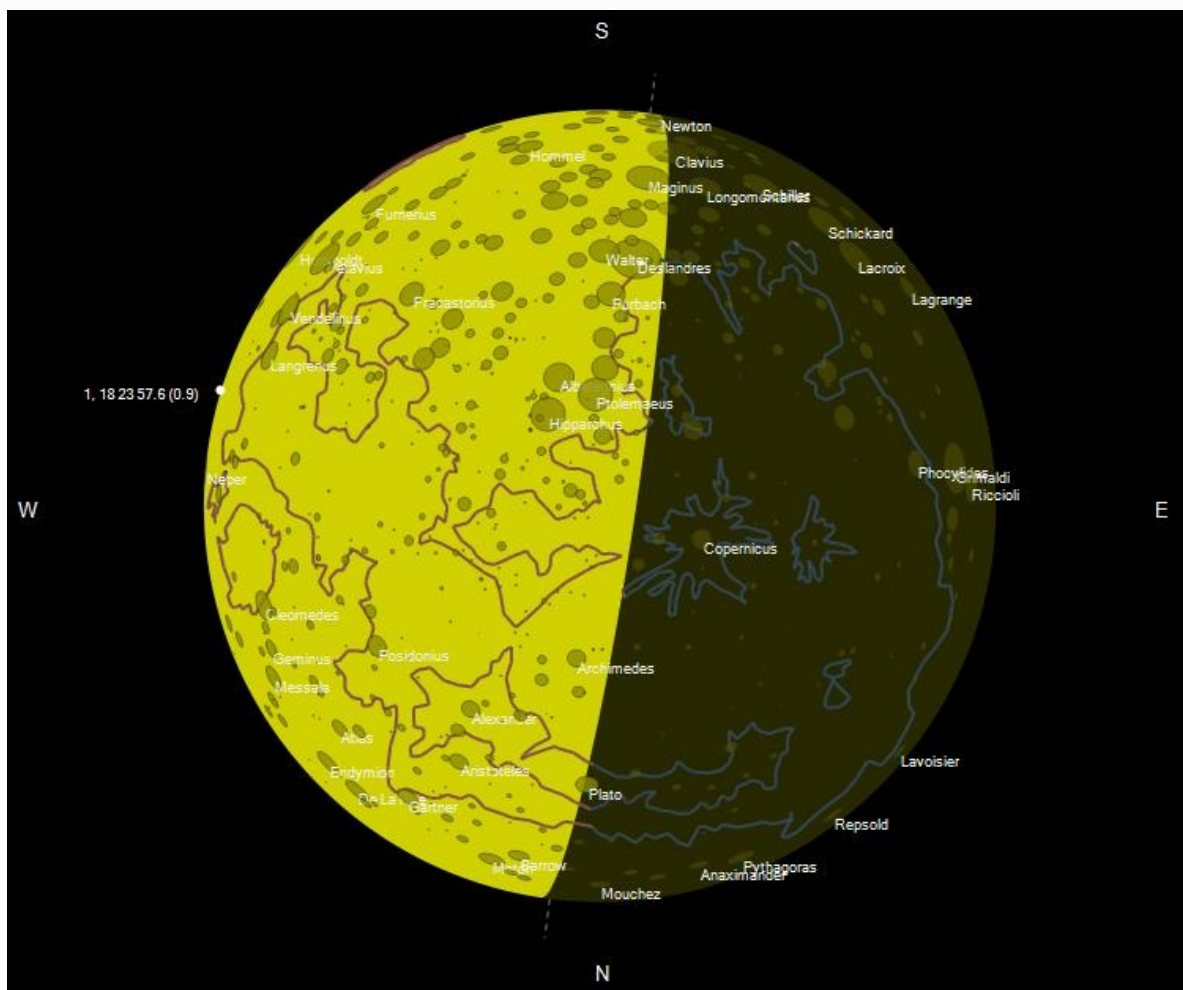
Aldebaran peittyy 23.2. alkuillasta juuri ensimmäisen neljänneksen ohittaneet puolikuun pimeän reunan taakse. Peittyminen tapahtuu Helsingissä klo 19.12 ja Joensuussa klo 19.16. Aldebaran tulee esiin kirkkaan reunan takaa Helsingissä klo 20.20 ja Joensuussa klo 20.24. Peittyminen ja esiintulo ovat kuvissa 1 ja 2. Kuva 3 esittää peittymisen maailmanlaajuisesti.

Aldebaran 23.3.2018

Aldebaran peittyy 23.3. kasvavan Kuun sirpin pimeän reunan taakse runsaan tunnin kuluttua vuorokauden alkamista. Peittyminen ja esiin tulo

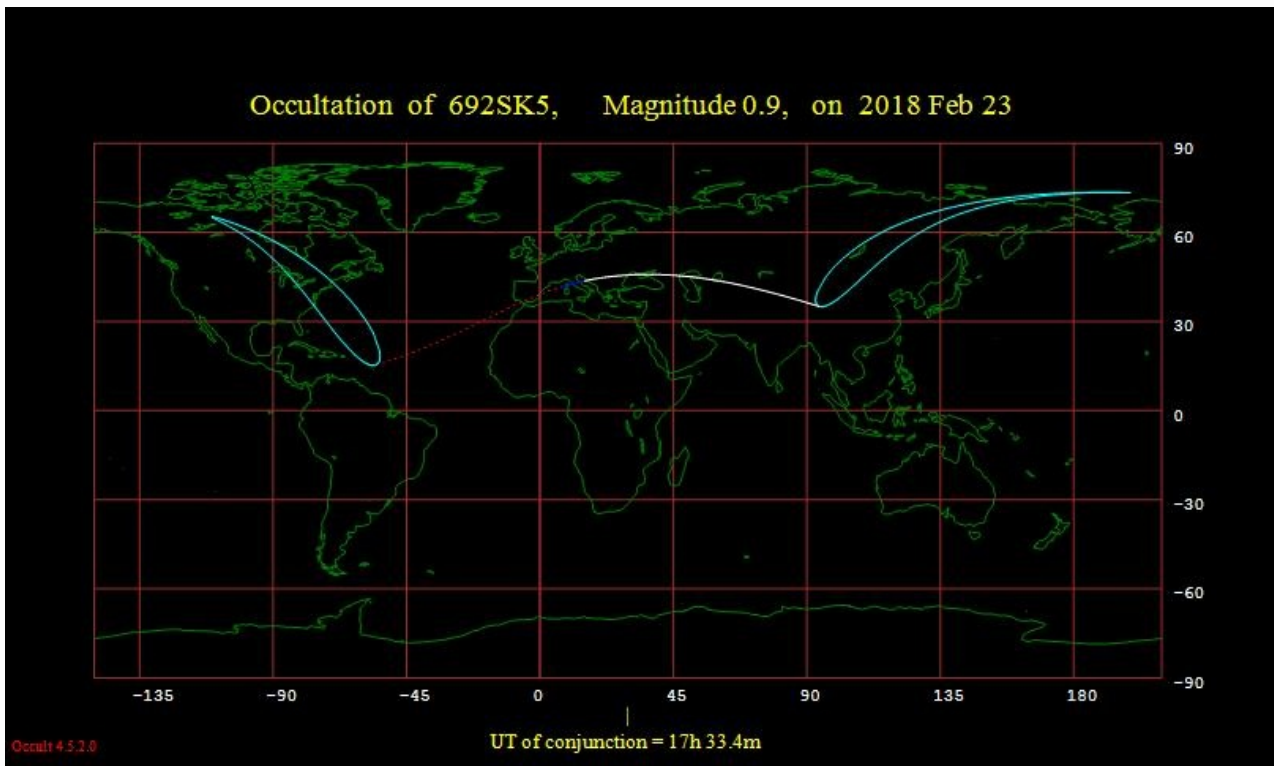

Kuva 1. Aldebaran peittyy Kuun taakse Helsingissä 23.2.2018 klo 19.12.

ovat

Kuva 2. Aldebaran tulee esiin Kuun takaa Joensuussa

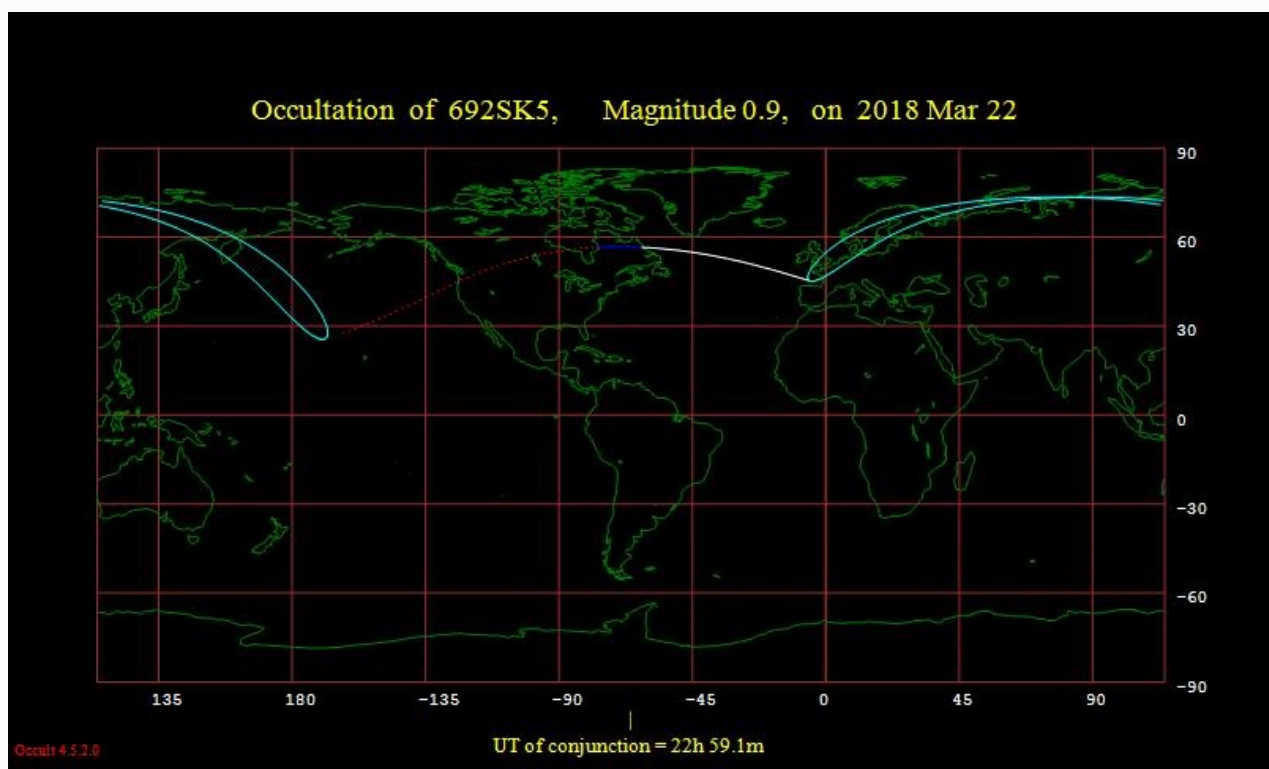
Kuva 3. Aldebaranin peittymisalueet maailmanlaajuisesti
23.2.2018.

havaittavissa Suomessa vain hieman ennen Kuun laskua.

Maarianhaminassa Aldebaran peittyy klo 1.15.35 ja Kuu keskipiste laskee klo 1.25 eli vajaat 10 minuuttia Aldebaranin peittymisen jälkeen.

Kilpisjärvellä Aldebaran peittyy klo 1.03.56 ja tulee esiin klo 1.54.49. Kuu on peittymisen aikana kuuden ja esiintulon aikana kahden asteen korkeudessa luoteisella taivaalla. Kuvassa 4 on Aldebaranin peittymisen näkyminen maailmanlaajuisesti. Itä-Aasiassa peittyminen näkyy turkoosien käyrien rajaamalla alueella Kuun nousun aikana. Euroopassa ja Jäämerellä peittyminen näkyy samanlaisten käyrien rajaamalla alueella Kuun laskun aikana. Punainen pisteviiva kertoo, että Aldebaran sivuaa Kuun eteläistä reunaa päivän aikana. Sininen ja valkea viiva kertovat tapahtuman näkyvän iltahämärän ja pimeän aikana. Peittymisellä ei ole pohjoisreunaa. Kuva 5 esittää Aldebaranin peittymis- ja esiintulokohtat

Kilpisjärveltä nähtynä. Peittyminen tapahtuu Riccioli-kraatterin pohjoispuolella. Esiintulo tapahtuu Neper-kraatterin läheisyydessä. Kuvassa etelä on ylhäällä.

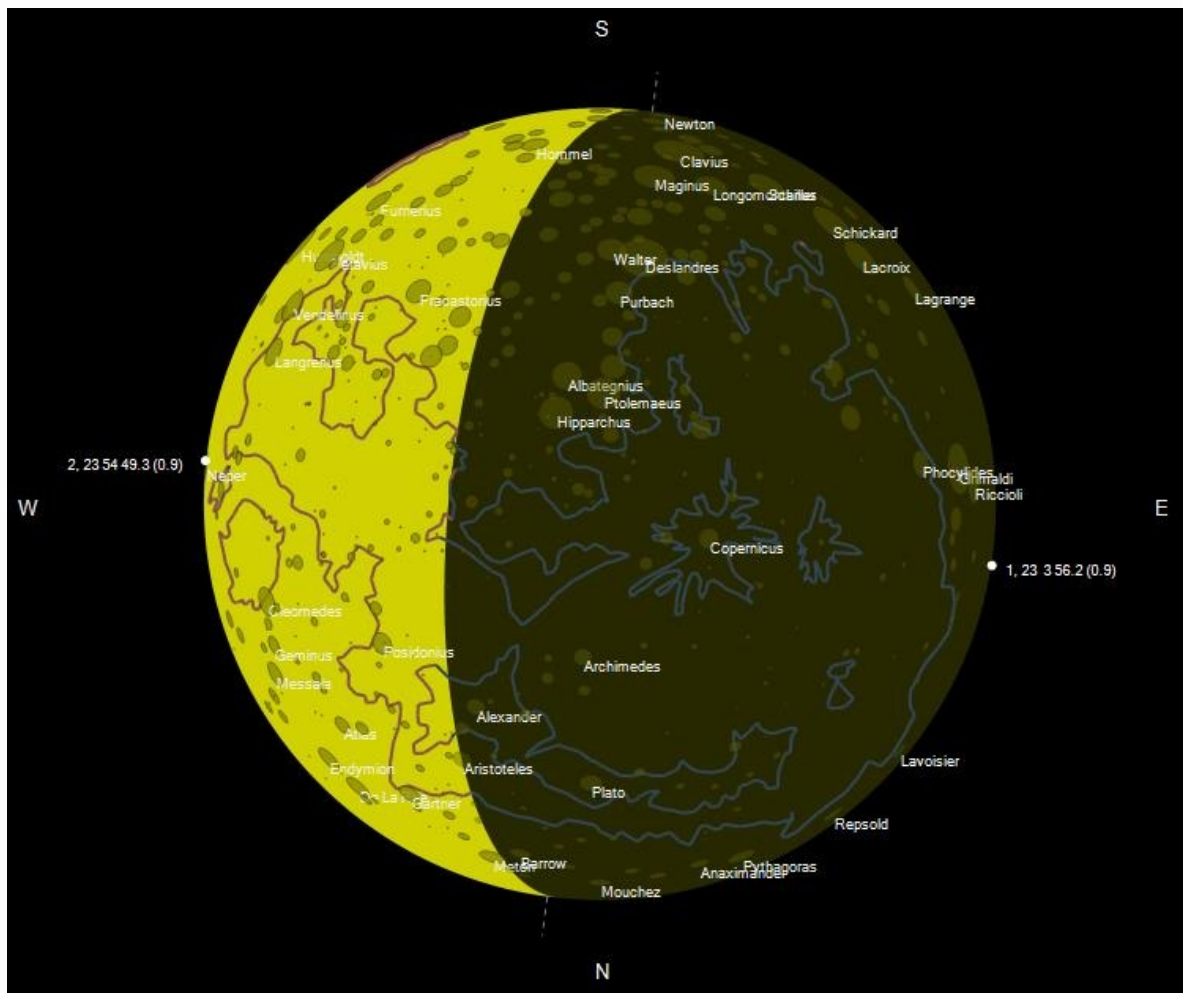
Kuva 4. Aldebaranin peittyminen maailmanlaajuisesti 23.3.2018.

Lisätietoja Aldebaranin ja Hyadien tähtien peittymisistä on Tähdet 2018 - vuosikirjassa sekä vuosikirjan tukisivujen kautta löytyvistä laajoista tähdenpeittoja käsittelevistä sivuista

(<https://www.ursa.fi/ursa/jaostot/pikkuplan/tahdenpeitot/2018/kevat.html>).

Regulus 2016–2018

Reguluksen nykyinen peittymissarja alkoi 18.12.2016 Australian ja Antarktiksens välisellä alueella. Eurooppaan peittyminen saapui vuoden kuluttua, 8.12.2017. Tämä peittyminen olisi näkynyt Suomessa pimeän aikana. Kolme seuraavaakin peittymistä näkyivät Suomessa. 5.1.2018 peittyminen tapahtui Kuun laskun aikana. 1.2.2018 peittyminen tapahtui pimeän aikana hyvin lähellä viivaa, jolla Regulus sivuaa Kuun eteläistä

reunaa.

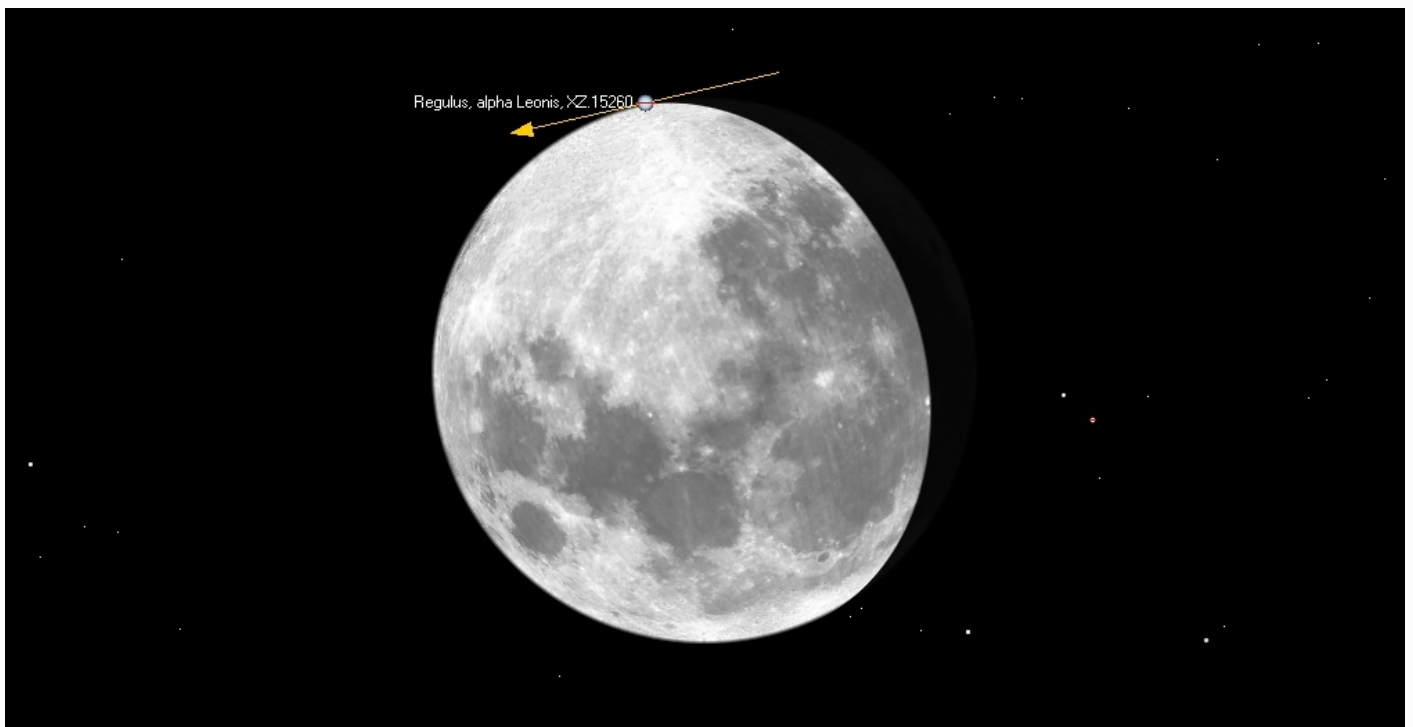
Kuva 5. Aldebaranin peittymis- ja esiintulokohtat 23.3.2018
Kilpisjärveltä nähtyinä.

Maaliskuun ensimmäisenä päivänä Regulus peittyy Kuun laskun aikana. 28.3. Regulus peittyy päivän aikana pian Kuun nousun jälkeen. Tämän peittymissarjan viimeisen peittymisen näkyvyysalue väistää Suomen Jäämerelle Huippuvuorten ja arktisen Kanadan pohjoispuolelle. Seuraava Reguluksen peittymissarja alkaa 26.7.2025 Kuun laskun aikaan Brittein saarten ja Norjan merialueen välissä. Suomessa on mahdollista havaita tämän sarjan peittymisiä vain 10.12.2025.

Reguluksen sivuava peittyminen 28.3.2018

Regulus peittyy 28.3. Kuun taakse Tampere–Varkaus -linjan pohjoispuolella. Aurinko on Helsingissä 23 ja Kuu viiden asteen korkeudessa. Kasvavasta Kuusta näkyy 90 prosenttia valaistuna.

Tampereen Kaupin tähtitorni on neljä kilometriä sivuamisviivan pohjoispuolella. Varkaudessa matkaa on yhdeksän kilometriä. Tampereella sivuaminen tapahtuu klo 15.20. Peittyminen on havaittavissa, jos itäkoillinen taivas on selkeä horisonttiin asti. Kaukoputken halkaisijan tulee olla vähintään 15 cm. Kuvassa 6 on Reguluksen sivuaminen Tampereen Kaupin tähtitornista nähtynä. Kuvassa on etelä ylhäällä.

Kuva 6. Reguluksen peittyminen 23.3.2018 Kuun eteläreunan taakse Tampereen Kaupin tähtitornista nähtynä.

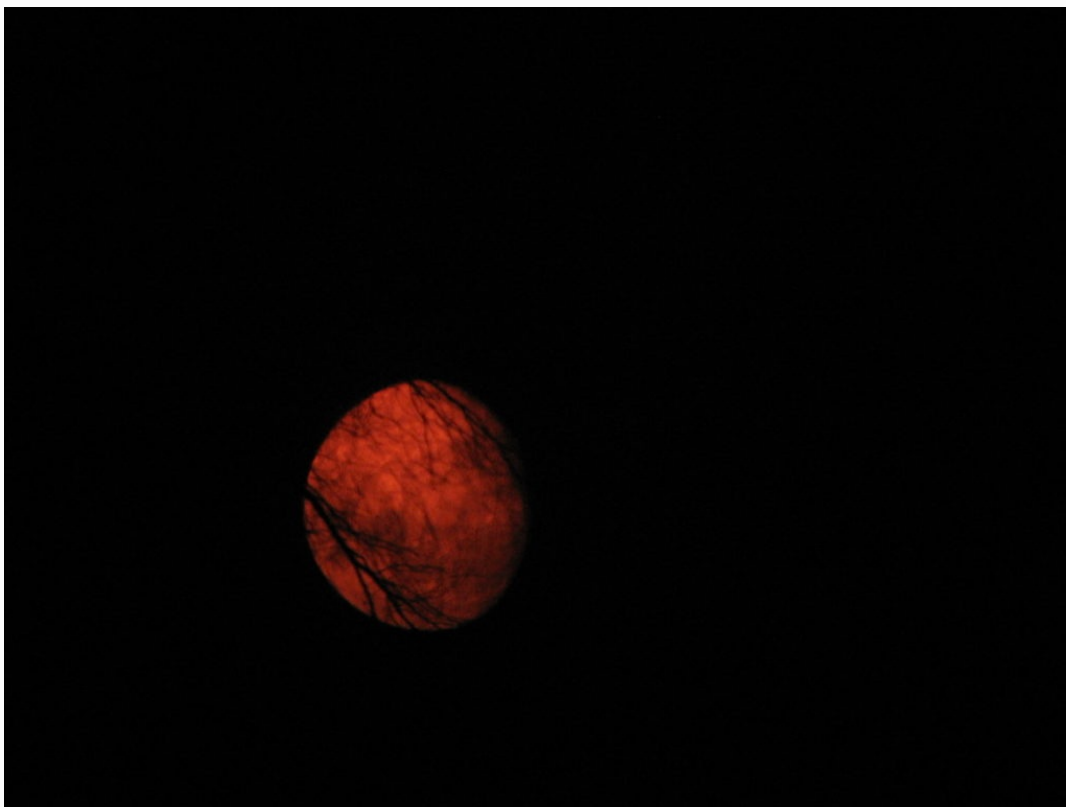
Regulus 1.11.1980

Reguluksen peittymisiä Kuun taakse on havaittu Suomessa muutamaan kertaan. Havaitsin peittymisen ensimmäisen kerran iltapäivällä 1. marraskuuta 1980. Tällöin sekä Kuu että Aurinko olivat 13 asteen korkeudessa. Kaukoputken halkaisija oli 20 cm. Peittyminen oli havaittavissa Alaskassa, Kanadassa, Grönlannissa, Luoteis-Afrikassa ja

Euroopassa. Alaskassa tapahtuma sattui Kuun nousun aikaan pimeällä taivaalla. Euroopassa peittyminen näkyi päivällä ennen Kuun laskua.

Regulus 2007

Reguluksen edellinen peittymissarja alkoi 7.1.2007 ja päättyi 12.5.2008. Havaintoja tehtiin 30.3.2007 ja 23.5.2007. Maaliskuun lopussa havaintoyritykset tuottivat vain kuvassa 7 olevan valokuvan kaukaisen puun oksistoon laskevasta Kuusta.

Kuva 7. Reguluksen peittyminen 30.3.2007 tuotti tulokseksi mm. kuvan kaukaisen lehdettömän puun oksistoon laskeneesta Kuusta. Parissa valokuvassa näkyy myös Regulus.

Seuraava havaintoyritys 23.5.2007 tuotti positiivisia havaintoja. Peittymisen ja esiintulon ajoituksen jälkeen Regulusta oli mahdollista seurata 13,5 cm.n läpimittaisen

kaukoputken näkökentässä pitkään. Ilkka Grunström otti kuvan 8 Kemiössä.

Kuva 8. Ilkka Grunström kuvasi 23.5.2007
Kemiössä Kuun ja Reguluksen esiintulon jälkeen.

-- Download
Tähtenpeitot-
Aldebaranin ja
Reguluksen
peittymiset
päättävät as PDF

--

Pääkirjoitus – Kevät, jokaiselle jotakin

📁 Pääkirjoitus 🕒 15.2.2018 💬 0 👤 Matti Helin

Matti Helin:

Pimeä ja pilvinen keskitalvi on takana. Edessämme on monelle tähtitieteen harrastajalle sesonkiaika. Voidaan jopa sanoa, että runsaudenpula havaintokohteista.

Syvän taivaan tarkkailijat voivat suunnata kaukoputkensa vaikkapa Neitsyen ja Leijonan seudun galaksiryppäisiin. Ilmakehän ilmiöiden kuvaajat taas perinteisesti ilahtuvat kevätpäiväntasauksen ajasta, jolloin revontulia näkyy keskimääräistä todennäköisemmin. Haloja sekä kangastuksia näkyy myös. Aurinkokunnan kohteiden tiiraajille kevät on parasta aikaa esimerkiksi nuorten kuunsirppien ja maatamon metsästämiselle sekä himmeän eläinratavalon sekä Merkuriuksen bongaukselle. Linnunrata taas kaareutuu kevätöinä pohjoistaivaan ylle, jolloin maisematähtikuvaajalle koittaa hieno tilaisuus tallentaa kotigalaksimme vaikkapa revontulinyön kanssa samaan kuvaan.

Laittakaahan siis havaintovälineenne valmiiksi! Keväällä kertynyttä univelkaa on sitten aika paikkailla kesämmällä. Tai siis jos valaisevat yöpilvet, yöukkoset sun muut eivät tuolloin tule häiriköimään...

Eläinratavallo, kevättiltojen erikoisuus

📁 Erikoisartikkeli 🕒 15.2.2018 💬 1 👤 Matti Helin

Matti Helin:

Eläinratavallo. Mikä se on? Missä se näkyy ja koska? Onko sitä mahdollista kuvata?

Eläinratavallo on nimensä mukaisesti eläinradan tasossa näkyvää valohehkua. Sen aiheuttajana on lukemattomat pölyhiukkaset, jotka heijastavat ja sirottavat auringonvaloa.

Kevättalven illat ovat parasta aikaa eläinratavalon havaitsemiseen. Tällöin eläinrata on iltahämärissä mahdollisimman suuressa kulmassa horisonttiin nähden, maksimin ollessa kevätpäiväntasauksen aikoihin. Eläinratavallo näkyy hyvin myös syysaamuina, mutta silloin vuorokaudenaika on hankalampi. Ainakin jos tykkää nukkua pitkään...

Himmeä syksyinen eläinratavallo nousee Kuun ja Venuksen kohdalta yläoikealle. Vasemmassa reunassa myös revontulia.

Eläinratavalon havaitseminen tulee keskittää niihin iltoihin, jolloin Kuu ei ole näkyvissä tai jolloin se on mahdollisimman kapea sirppi. Tänä keväänä parhaat mahdollisuudet koittavat suunnilleen 13.-21.3. välisenä aikana.

Havaintopaikan tulee olla vapaa valosaasteesta, eikä pilvisyys luonnollisesti ole suotavaa. Parhaiten eläinratavallo näkyy noin puolitoista-kaksi ja puoli tuntia

Eläinratavalo helmikuussa 2017. Valo kohooa
Venuksen kohdalta ylävasemmalle

auriongonlaskun jälkeen.
Sen ulkomuoto on
kiilamainen ja laajuus
yllättävän suuri.

Eläinratavalon kuvaaminen
muistuttaa paljolti
linnunradan kuvaamista, eli
optiikka saa olla
laajakulmainen sekä
valovoimainen. Iso

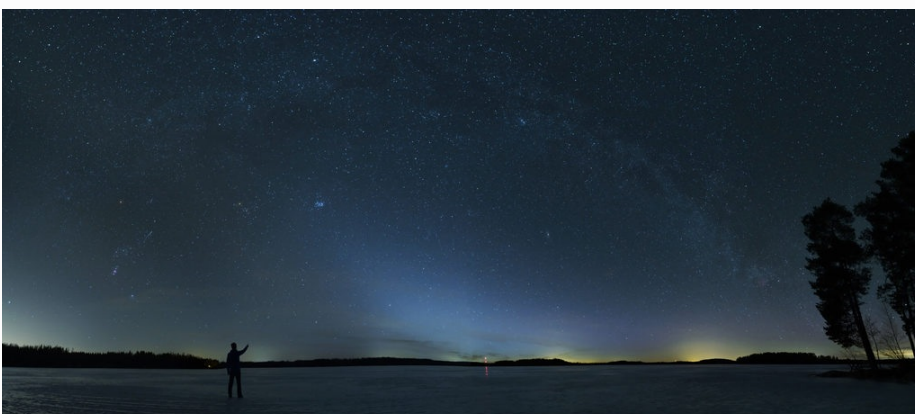
suunnilleen 800-3200 ja valotusaika noin 10-30 sekuntia.

Eläinrata maaliskuussa 2017. 20mm, f2,2, 15sek, iso
2000

Kun ensi kerran näin
eläinratavalon paljain
silmin, yllätyin sen
kirkkaudesta. Se loisti
hetken kirkkaampana kuin
linnunrata.

Eläinratavalon näkeminen
on vaikuttava elämys.
Tietoisuus siitä, että valo
heijastuu lukemattomista
aurinkoa kiertävistä
pölyhiukkaista,
meteoroidista,
komeettojen taakseen
jättämästä materiasta... on
huikaisevaa.

Eläinratavalo maaliskuussa 2017.

Onnea bongaukseen!

Älkääkä unohtako ilmoittaa havaintojanne taivaanvahtiin.

Taivaanvahdin eläinratahavaintoja:

https://www.taivaanvahti.fi/observations/browse/list/2307080/observation_id/desc/0/20

Kaikki kuvat: Matti Helin

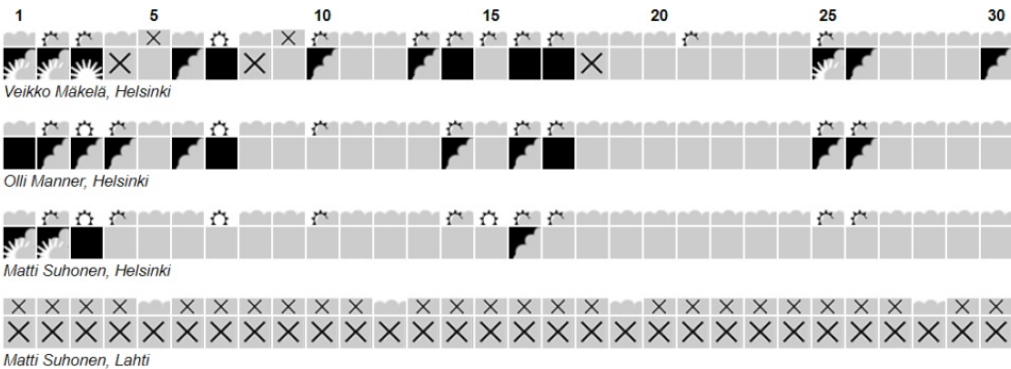
Kelikalenteri marras-joulukuu 2018

Sää ja havainto-olosuhteet 15.2.2018 0 Matti Helin

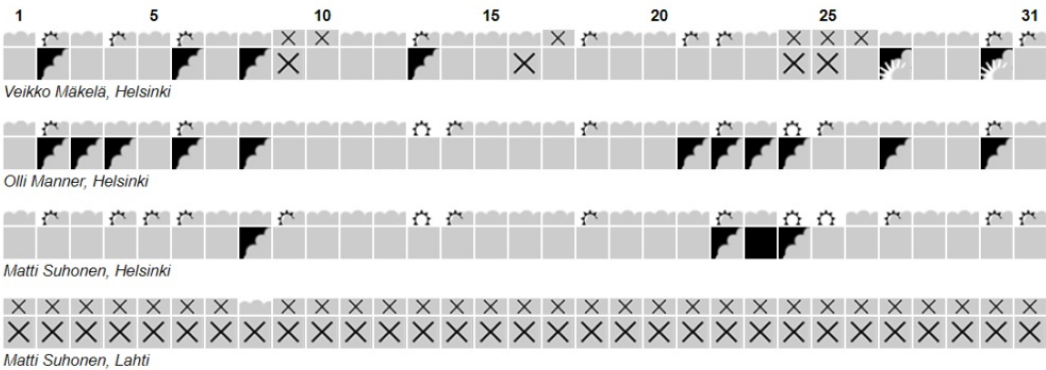
Napsauta kuvaa avataksesi kelikalenterin täyskokoon.

Kelikalenteri 2017

Marraskuu

Joulukuu

Kelikalenterin
toteutus: Ilkka
Santtila

Lukijoiden kuvia -Kuunpimennys ja mahtavia jääsumuhaloja

📁 Lukijoiden kuvia 🕒 15.2.2018 💬 0 👤 Matti Helin

Matti Helin:

Alkuvuoden taivas suosi harrastajia. Hienoja jääsumuhalonäytöksiä näkyi etenkin Tampereen suunnalla. Keinovalopilareita esiintyi myös monin paikoin. Tammikuun viimeisen päivän iltana näkyi Pohjois-Suomen alueella **täydellinen kuunpimennys**, etelämpänä se näkyi osittaisena, siellä missä pilvet antoivat myöten.

Kaiken kaikkiaan toimituksemme sai valtavasti kuvia ja kertomuksia eri puolelta Suomea. Siitä nöyrin kiitos.

Marko Haapala teki varsin onnistuneen kuunpimennysretken:

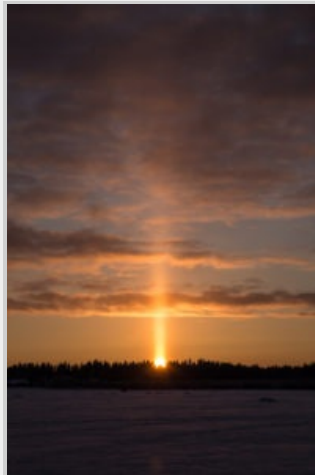
Kuun pimennystä edeltävät vajaat kaksi viikkoa olivat innokasta yökuvaamista, siitäkin huolimatta että pilvistä piti olla.

Viimeisellä viikolla kuvissa Kuu näytteli pääosaa.

Vihdoin koitti itse päätapahtuma. Pyöräily kohti parempaa kuvauspaikkaa, matkalla auringolla oli havaittavissa ala- ja yläpilari joten kuvauspaikalta pitäisi avautua näkymä kahteen suuntaan.

*Auringonpilari, Marko
Haapala*

Kempeleen Vihiluotoon saapuminen ja vastaanotto oli usvainen maisema. Auringon pilareitakaan ei erottanut. Aikansa kuluksi kuvattiin sitä usvaista maisemaa.

Marko Haapala

*.
Tuuli virkosi ja usva hälveni ja aurinko näkyi paremmin ja auringon pilari oli nähtävissä. Jäällä jo seistiin ja parempaa perspektiiviä etsien jotta edes kohtalainen olisi maisema suhteessa auringonpilariin.*

Muitakin kuvaajia ilmaantui paikalle mutta taivas Kuun nousun suunnalla oli pilvinen.

Pyöräilijänä ei kiirettä tunneta joten siellä vain seistiin, aurinko oli jo laskenut.

Kuvaaja toisensa jälkeen häipyi paikalta, kolme innokasta vielä jaksoi kylmässä viimassa sinnitellä. Toinen kuvaaja jo totesi että hyvä merkki se kun muut häipyvät. Mitään ei tapahtunut ja kolmas kuvaaja totesi että viimeinen keino on se että rupeaa laittamaan varusteita kasaan niin heti kun varusteet kasassa niin kuvattavaa ilmaantuu. Tämän todettua osoitin taivasta ja siellähän se Kuu pilkisti korkealla pilvien raoista ja kamerat alkoivat laulamaan.

*Pimentynyt kuu,
Marko Haapala*

No,

Pimentynyt Kuu ja kangastusta, Marko Haapala

maisemaan suhteutettuna tulokset olivat mitä olivat ja loputkin kuvaajat katosivat maisemasta. Yksi myöhäinen vielä saapui paikalle ja taivas jo alkoi selkiintymään enemmän ja pilvetkin katosivat kauas horisonttiin vähän liian myöhään.

Loppuyön kruunasivat vielä revontulet joita kuvattiin Kempeleen Köykkyrinteellä, lyhyt oli näytelmä. Köykkyrinne ei mikään paras paikka kuvata revontuleja näin talviaikaan mutta muuallekaan ei äkkiseltään ehdi.

Revontulet, Marko Haapala

Kuopiossa
Ville Miettistä
onnisti ja
pimennys
näkyi
hienosti.

*Kolmas
kerta toden
sanoo,*

tähtiharrastukseni aikana on suomessa tapahtunut kolme kuunpimennystä joista vain yhden olen päässyt oikeasti kunnolla näkemään. Ensimmäinen jäi pilvien taa, toisen kanssa katsoin pimennysajan vain viisi tuntia aiemmaksi kuin piti ja sekin lopulta jäi pilvien takia näkemäti. Tämän kolmannen yrityksen kanssa siis ei ollut historian tuntien kovin suuria odotuksia. Sääennusteet näyttivät täysin pilvistä mutta jostain syystä lumisateen sijaan täällä paistoi aurinko. Kuvauskaveri kyytiin ja havaintopaikalle päästyämme hyvissä ajoin aloimme jo hieman kyseenalaistamaan näkymistä sillä läheisen tehtaan savut sattuivat kulkemaan juuri sieltä mistä kuun pitäisi ilmestyä Puijon tornin viereen!

Savu ei kuitenkaan ollut paksua, aikaa ei enää pidemmälle lähtemiseen ollut joten jäin odottelemaan josko kuu ilmestyisi näkyviin pienestä pilvitehtaasta huolimatta. Kello löi 16.10 eikä mitään erottunut.. kuusi pitkää minuuttia myöhemmin sirppi kuitenkin nousi puiden yläpuolelle ja hetken etsiskelyn jälkeen löytyi se paljain silminkin kun tiesi mihin katsoa. Taustataivas oli vielä todella vaalea ja sen myötä kontrasti oli olematon.

Ajan kuluessa sirppi muuttui kirkkaammaksi ja punaisemmaksi taustataivaan tummetessa, takana olevasta näköalatornista löytyi kuvaajia kymmenkunta ja muita katsojia sitäkin enemmän. Olipa eräs varustautunut myös kaukoputkella, omaani en jaksanut roudata paikalle lainkaan vaan kameran intervalliajastimen napsuttaessa kuvia tyydyin katselemaan pimennyksen päättymistä kirpeässä pakkassäässä.

*Kuunpimennyksen eteneminen Kuopiossa, Ville
Miettinen*

Keskitalvella
näkyi myös
revontulia.
Pirjo Koski
kertoo 4.12.
revontulista
seuraavaa:

*Tämä ilta
oli alussa katkeruuden värittävä ja pilvien sävyttävä.*

Revontulimittarit huusivat hoosiannaa. Pilvikartat näyttivät yhtä ja sitten toista. Ja hetken päästä kolmattakin vaihtoehtoa. Pilvisyys

seuraavat kolme tuntia 100, 99 ja 81%. Ei juuri innosta.

Mörköpilvien armada vaan sousi taivaalla. Tunnista toiseen ei ohentumisen merkkejä.

Päätin luovuttaa. Kirkas kohta joka näkyi pilvikartoissa, oli joko mennyt tuulen noustessa alkuillalla tai sitten ei olisi edes tulossa. Tai kolmas vaihtoehto- olisi rutosti myöhässä ja saapuisi n.klo 02.00. Menee ihan liian myöhään.

Luovutin, otin kirjan ja marssin yläkertaan. Pahuksen ilmat.

Olin lueskellut jonkun kolme varttia, kun tuli olo, että kannattaa vilkaista ulos. Tottuneena reagoimaan aiempiin omituisiin, öisiin "hälyihini" hipsin hiljaa portaat alakertaan ja vilkaisin ikkunasta ulos. Ei tarvinnut muuten seisoksia siinä tumput suorina kovin kauaa.

Ulkosalla taivas oli kovaa vauhtia selkiintymässä ja aivan hervottoman kokoinen revontuli ovaali oli taivaalla!

Hyppy haalareihin, tavarat olivat jälleen onneksi kasassa, ei tarvinnut kuin pinkoa pihalle.

Sain jalustan pystyyn, kamera vielä hollille ja sitten lähti tykitys.

Aivan maagista. Kuu tuli pilvien takaa näkyville ja loi hopean hohdettaan pellolle.

Pilvet väistyivät hetkeksi pohjoistaivaalta.

Vihreä revontulihäntä kiemurteli metsän takaa Salonkylän taivaalle silmäniloksi (ja vähän kamerankin..)

Se alkoi vetämään itseään spiraalin muotoon. Kohta muuten lähtee.

Samassa revontulet räjähtivät. Järkyttävän kokoinen spiraali kimpoili pitkin pohjoistaivasta!

*Miten
nämä*

Revontulispiraali, Pirjo Koski

ilmaantuivat välillä näin nopeasti?

Spiraali levisi ja oli todella kirkkaan vihreä.

Vähensin jo aukkoakin, kun revot tuntui ylivalottuvan. Isot eivät olleet kuin 1600, kuu oli todella kirkas.

Harvoin meidän pellolla saa näin kirkasta näytelmää katsella, ovaali oli todella korkealla. Sai siinä tovin kuvata ja katsella.

Lopulta tapahtui välttämätön hyytyminen taivalla.

Kaksinkertainen ovaali laski vähän alemmas, ilmaantui muutamia säteitä.

Ja sitten vips.

Näytelmä alkoi olemaan ohi.

*Olipa
kivaa!
Hymyilin*

Pirjo Koski

tyytyväisenä.

Pilvet ottivat ilmatilan jälleen tyylikkäästi haltuun ja kävellessäni kotiin vielä näkyvillä olevan kuun hohdossa pitkin peltoa, alkoi hiljaiseen satelemaan lunta.

Olo oli hieno ja mieli keveä. Lyhyet, mutta todella kirkkaat ja aktiiviset revontulet tälle kertaa. Nämä olivat jälleen ”satuimpa paikalle” revontulet ja saivat todella olon piristymään.

Pirjo pääsi kuvaamaan repoja myös seuraavana yönä:

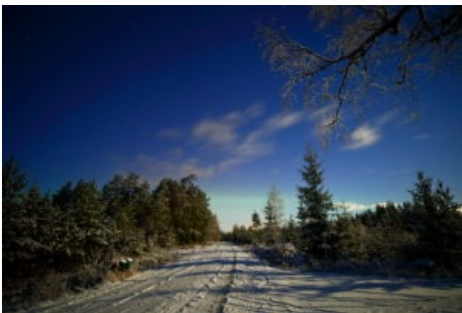
Tuona upeana, talvisena ja sinivalkoisena iltana päätin käydä maastossa kuvaamassa, joka puolella oli niin kaunista lumen tultua. Halajan erästä kuutamo-metsä-varjo kuvaa, joten sitä lähdin hakemaan ja nimenomaan Torresta otettua, mielessäni oli eräs kohta pikkutien varrelta. Ajelin kohti kylää ja ihailin uskomattoman kauniita maisemia.

Mahtaakohan pilvet pysyä poissa?

Sumun oli jo nostanut, mutta suuri yllätys oli se, että päästyäni Torren korkeudelle, siellä olikin kirkasta! Jos oikein pitää sumua vielä paeta ja tiedossa on hyvät revontulet, mäen päällystä antaa nippa nappa kuvata pohjoiseen. Metsän reuna on kyllä melko korkealla ja hakkuut kasvaneet viime kesästä huimasti. Kp lukemia tuosta kuvaaminen vaatisi, mutta miljöö olisi kunnossa eikä liikennettä ollut yhtään.

Pilvien hajaannuttua (kyllä,niitäkin oli) ja sumun laskettua alkoi horisontissa matalalla näkymään revontuliharso. Tämä jostakin paikalle punnertautunut repoharso oli plussaa kuvaan 😊 Päätin tarkkailla sitä kotvasen, korkealle noussut kuu häiriköi nyt jo selvästi.

Mihinkään jäätävään settiin repolaiset ei tuona ulkona ollessani yltänyt.

*Revontuliharso, Pirjo
Koski*

Kuvaaminen katkesi todella lyhyessä ajassa (10 minuuttia) pilvien saavuttua jälleen Laitilan taivaalle muodostuen lopulta tutuksi kestolaminaatiksi. Nättiä oli tuohon asti!

Harvinaista ehtiä kuvaamaan pariakin eri kohdetta samalla reissulla...

Marko Haapala kertoo kuvausretkestään seuraavaa:

Toinen selkeä päivä putkeen, ihme että aikaisin aamulla herättiin. Päivä vierähti kuitenkin pyöräillessä Ouluun ja takaisin eli 30 km

kevyttä lämmittelyajoa ja tämän jälkeen taas nukahti. Herättyä kahvin jälkeen alkoi taas pyöräily kohti Oulunsalon Varjakkaa. Lähtö koitti noin 18:30 ja vastatuuli ja samat kitkaominaisuudet vastuksena ja reilu vaatetus mutta perille päästiin tälläkin kertaa. Muista kuvaajista ei tietoaakaan ja "ihmeitä odotellessa" ehti antaa kameran raksuttaa sarjakuvausta tunnin ajan. Tuulinen keli ja luminen maasto joten tiedossa oli ehkä pientä väpätystä, eikä vielääkään "jaksanut" jalustaa kiristää painon avulla paikalleen tukevammin.

Marko Haapala

Ihmeitä odotellessa ehti Orionin ja Siriuksen kuvaamaan kahteen kertaan. Taivaalla kuitenkin koko myöhäisillan himmeä revontulikaari joka himmeästi välillä elämää piti.

Vuorokausi ehti vaihtua kunnes lopulta kaari alkoi pitämään vähän kirkkaampaa elämää

Varjakan saaren yllä. Samalla sai kuvaaja havaita että pilviäkin saapuu joten kaaren oikea pääty jäi jo pilvien taakse.

Orion ja Iso Koirra, Marko Haapala

Revontulet, Marko
Haapala

Revontulisäteitä, Marko Haapala

*Lopulta 1:30
jälkeen alkoi
hiljainen
kotimatka ja
kotona noin
3:00 ja vajaan
70 km "päivän"
aikana
pyöräilyä.
Nyt on jo
9.1.2018 21:30
ja*

*ulkona usvaista ja sääennuste lupaa pilvisyyttä taas niin pitkäksi aikaa
kuin ennusteet tarjoaa.*

Pirjo Koski kuvasi kauniissa iltaruskossa piilotelleet ruskosäteet:

*Epätavallisen väriset, täysin pinkit pilvet kiinnittivät huomioni
auringonlaskun aikoihin.*

Vaihdoin objektiivin keulalle ja menin ulos-nuo täytyy kuvata. Pilvet

lähtivät aukenemaan. Sitten näin ruskosäteet. Herranjestas.

Voivatko ne olla tuon näköisiä? Siis oikeasti? Hämmästyttävää.

Päätin kävellä tien yli naapurin puolelle suulinmäkeen kuvaamaan.

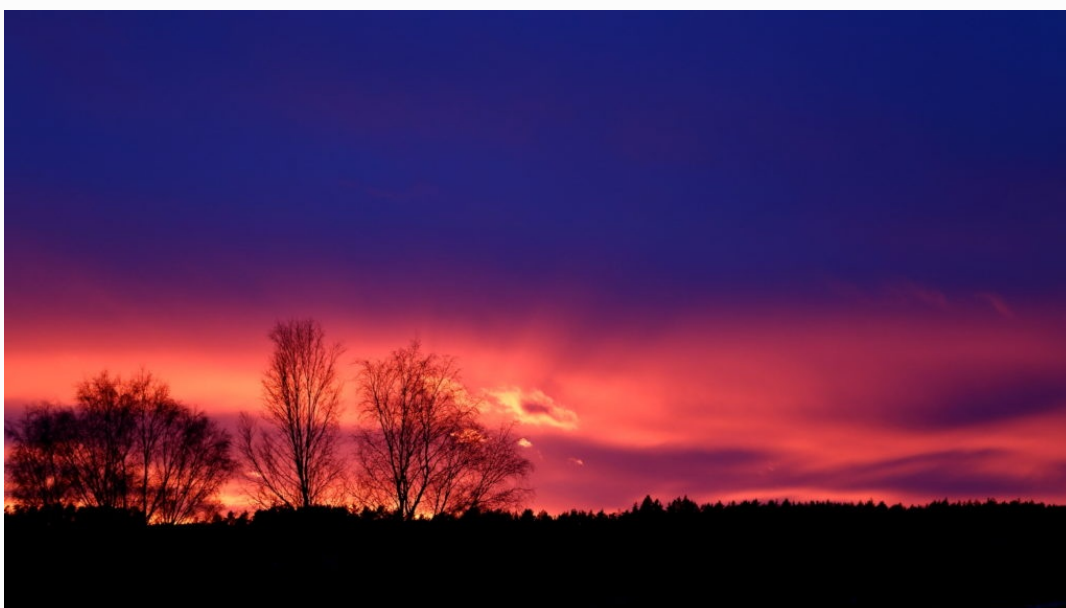
No eikös tien pinta ollut jäätynyt tuulesta. Se näytti karhealta kuten päivällä vaan ei ollut. Heitin sitten kunnon lipat. Ämmä kanveesissa ja ihan kunnolla.

Silti onnuin sinne suulinmäkeen. Kamera vaikutti olevan kunnossa-vaimensin tärskeyn kyynärpäälläni...

Otin muutamat matkamuistokuvat, jalka ei antanut enää kunnolla varata ja kyynärpää turposi niin, etten saanut kameraa tuettua enää edes suulin seinään.

No sillälailla-oikein mallikelpoinen suoritus vuoden alkuun!

Ruskosäteet olivat hienoimmat näkemistäni ikinä. En todellakaan ole vastaavia aiemmin päässyt ikuistamaan. Säteet olivat laajalla alueella, yritin napsia kuvia läheltä ja kaukaa.

*Kannatti
lähteä,
mutta*

Iltarusko ja ruskosäteet, Pirjo Koski

liukastuminen toki olisi voinut olla tapahtumatta. Nyt ei hetkeen hipsitä minnekään.

Halorintamalla tapahtui kevyesti sanottuna monenlaista kiinnostavaa.

Pirjo Koski havaitsi 6.12. kauniin pyramidihalon Kuun ympärillä:

Halohäly tuli Matilta. Onneksi olin vielä hereillä. Siispä kirmasin pihan puolelle. Kakskakkonenhan siellä, pitkästä aikaa.

Sää oli aivan hyytävä ja siirryin nopsaan takaisin sisätiloihin.

Lueskelin kirjaa hetken ja tulin takaisin alakertaan. No hitsi, kännyssä oli uusi häly. Nyt on mentävä. Ei niitä turhaan Matilta putkahtele. Isännys jäi katsomaan hämmentyneenä kun emäntä kirmasi jo toisen kerran karkusalle kiskoen villapaitaa vauhdissa päällensä toisen kerran ehtoon aikana...

Kuun haloja, Pirjo Koski

Todella, siellä oli 22r lisäksi heebo nimeltä ysi. Viimeisessä kuvassa on myös ylläsivuavaa.

Pasi Vormisto onnistui kuvaamaan Nokialla 21.1.2018 mahtavan halonäytöksen. Mukana oli useita harvinaisuuksia, joista kirkkaampana kruununa Kernin kaari!

Valtatietä 11 ajettaessa, Nokian tienoilla, bongasin yht'äkkiä "sarvijaakon". Sitten vaan etsimään sopivaa kuvauspaikkaa... Tape varmaankin ja joku aurinkokaari ja mitä noi kaarenpätkät neloskuvassa on (auringon vastapuolella)... Noin 2h myöhemmin, paluumatkalla (valtatie 11, Nokia), havaintoikkuna oli vielä auki ja nyt oli todella näyttävä! En ole aikaisemmin näin komeeta setti nähnytkaan. Ehkäpä Ellivuoren laskettelukeskus antoi omat mausteensa. Linnuntietä noin 23 km päässä havaintokohdasta.

Näytöksen halovalikoima on läikähdyttävä:

22° rengas

Auringonpilari

Sivuaurinko

22° ylläsivuava kaari

Zeniitinympäristön kaari

Horisonttirengas

46° rengas

46° ylläsivuava kaari

46° allasivuava kaari

Ala-aurinko

Yläkupera Parryn kaari

Yläprimääri Tapen kaari

Rengasmainen Lowitzin kaari

Vertikaali 46° kontaktikaari [Gallé] Ylälateraali 46° kontaktikaari

[Gallé] Aurinkokaari

Wegenerin vasta-aurinkokaari

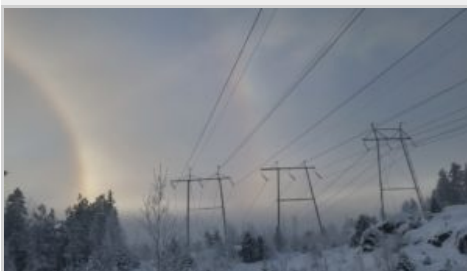
Greenlerin diffuusi vasta-aurinkokaari

Tränklen diffuusi vasta-aurinkokaari

Alavasta-aurinkokaari

44° sivuaurinko

Kernin kaari

Nokian halonäytelmä
20.1.2018, Pasi
Vormisto

Marko Haapala tallensi hienon keinovalopilarin ja revontulivyön samaan kuvaan:

Pitkästä, pitkästä, pitkästä aikaa taivas oli selkeä ja illan koittaessa tähdet tuikkivat taivaalla ja revontulejakin povattiin.

Pakkasta vain mutta reilusti vaatetusta päälle ja pyöräily Oulunsalon Varjakkaan. Pyöräily oli kaikkea muuta kuin yksinkertaista eli jäykkää ja tahmeaa ja kitkaa riitti mutta perille päästiin.

Himmeä kaari kaukaisuudessa ja lopulta tienoon yllätti usva mutta samalla myös revontulet aloittivat aktiivisen näytelmän siellä usvan takana. Muut kuvaajat olivat jo häipyneet.

Aallonmurtajan ainoan päällä olevan valaisimen ylle ilmaantui komea pilari joka vielä haarautui ja kyseisenlaista pilaria en ole aikaisemmin nähnyt. Siinä sitä sitten kuvattiin ja kohtuullisen perspektiivin onnistui kyseiseltä paikalta suhteessa revontuliin taltioimaan. Puoli tuntia iloa riitti ja usva hälveni ja revontulet hiipuivat.

*Revontulet ja pilari,
Marko Haapala*

Sitten piti vielä jaksaa pyöräillä kotia ja tuloksena kaikkine mutkineen noin 40 km pyöräilyä. Vuorokausikin siis ehti vaihtua.

Pirjo Koski sai myös keinovalopilarin kiinni.

Illalla poltteli lähteä haukkaamaan raitista ulko-ilmaa kameran kera. Puut olivat saaneet kauniin kuurakuorrutteen.

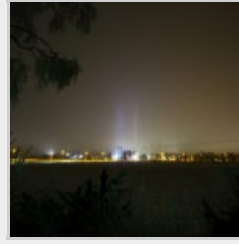
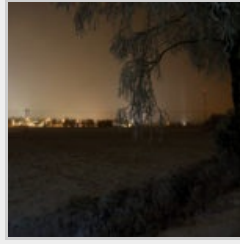
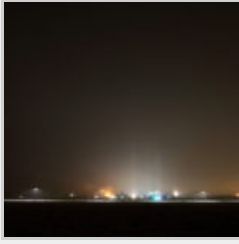
Päätin heittää pienen lenkin autolla. Ei tarvinnut kauas ajaa, kun näkyi keinovalopilareita. Jalkautuminen autosta ja etsimään kuvauspaikkaa.

Virvoitusjuomatehtaan valot eivät taaskaan tuottaneet pettymystä 😊

Nämä olivatkin ekat “jahtaamalla jahdatut” pilarit. Komean näköistä! Ihanaa vaihtelua, oli hienoa päästä ihan kunnolla “kentälle” ajan kanssa.

Mielettömän hieno ilma. Pilareita esiintyi vähän joka puolella. Paikoin kaikkein korkeimman pilarin yläpuolelle näytti ilmaantuvan

“Y” ja sen sivuille halorengasta. Olin silloin parkkeeraamassa autoa, joten en ehtinyt ihan saamaan siitä kuvaa.

Keinovalopilareita

11.1.2018, Pirjo

Koski

Keskitalveen liittyvät olennaisesti helmiäispilvet, joita joulun aikaan näkyikin lähes koko Suomen alueella. Lounaassa Pirjo Koski havaitsi näitä alapilvien välistä.

Katseltiin isännän kanssa keittiön ikkunasta pihalle ja todettiin että nyt on jotakin outoa, taivaanranta hehkui. Päätin lähteä pihalle tarkastamaan tilanteen. Tulin katsoneeksi puhelinta-Turusta tullut hälyhän se siellä. Kännykkä ei ollut vaan puhunut mitään.

Suurin, ylivoimaisin ja jännittävin oli hetki kun yritin päästä jäätyneeltä ja viettävältä pihaltamme pois. Tuuli on ihan hirveä, joten liukasteltuani kuvauspaikalle piilouduin lähimmän suulin nurkan taakse.

Koko taivaanranta hehkui, ihan mielettömän näköistä! Nuo värit, mitkä taivaalla hehkuivat, olivat mielettömiä.

Muut pilvet haittasivat havainnointia, mutta silti helmiäiset tyiättivät

parastaan.

*Pistin juuri
isännälle
viestiä, että
tulepas
ikkunaan*

Pyramidihaloja, Timo Alanko

*katsomaan, kun ylitseni lensi joutsenpariskunta. Kuvauksellisesti
väärään suuntaan, tosin. Voi kumpi kääntyisitte lentoradallanne
edes hiukan...ja ne lähtivät kaartamaan, se ihme tapahtui!*

Helmiäispilvien ja auringon laskun värit värjäsivät joutsenten siivet

selkäpuolet hetkeksi sellaiseen värimaailmaan, ettei näkymä enää tuntunut todelliselta, vaan ihan oikealta joulun taialta. Joutsenet näyttivät hetken lentävän helmiäisten reunaa pitkin. Noita ylväitä lintuja katsoessa väkisinkin mieleeni hiipi molemman vanhempieni kuolemat lyhyessä ajassa. Tuppasi hivenen nousemaan vedet silmiin.

Höyhenet ja siivet näyttivät saavan lähes ylimaallisen kullanvärisen ja seuraavaksi sinisen hehkun. Kamera tuli vähän myöhässä, yritin saada sekunnissa säätöjä “edes sinnepäin” 😊

Olin aiemmin ollut vähän murhemielin-kyseessä on ensimmäinen jouluni ilman vanhempiani. En oikein saanut fiilistä kohilleen. Olo oli sanalla sanoen surkea. Mutta sitten tulivat nämä vekkulit. Ja kuten tavallista-tilanne alkoi muokkaantumaan heti parempaan suuntaan.

Kummallista, miten pienikin hetki luonnossa auttaa.

Kiva joululahja, vähän etuajassa 😊 Kotiin tulo olikin vielä jännittävämpää, olin jättänyt kaiken valon matkasta pois-paitsi

kännykän.

Helmiäispilviä

23.12.2017, Pirjo Koski

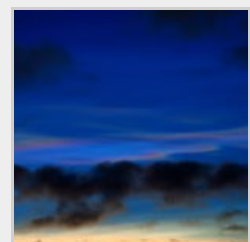
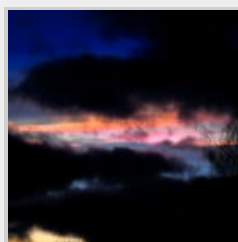
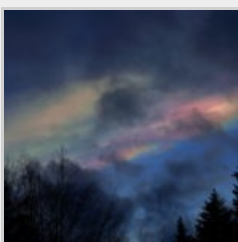
Jouluaattona pilvet olivat vieläkin värikkäämmät:

Todella pitkäkestoinen helmiäisnäytös, olo oli kuin lapsella karkkikaupassa ja pitkin päivää...järjettömän kauniita, siis parhaita, mitä olen nähnyt!

Näytös oli todella laaja ja näytti sisältävän jopa vyön tapaista! Värit olivat jotain sanoinkuvaamatonta! Niitä ei vaan voi selittää.

Tämä jouluateria jäi kyllä mieleen, anoppilan ikkunat antoivat suoraan näytelmän suunnalle. Itse ateria sai vähän odottaa, appiukko ja anoppi olivat sitä mieltä, että minun pitää päästä kuvaamaan.

Ihanasti he huomioivat harrastukseni! Luvan kanssa oli mukava sinkoilla pitkin pihaa.

Jouluaaton

*helmiäispilvet, Pirjo
Koski*

Pirjo Koski sai hienosti napattua linnunradan pilvien välistä:

Kohta kolme viikkoa edellisestä tähtikuvasta...

Kaikenlisäksi sitkeä korvatulehdus on kahlehtinut jo pari viikkoa menemisiäni, eikä pilvisyys ole avittanut tilannetta yhtään. Nyt kerrankin linnunradan näkyessä oli pakko änkeä kilo pumpulia korviin, vetää myssy korville, hypätä autoon ja etsiä varmasti tuuleton kuvauspaikka.

Se löytyi Särkijärveltä.

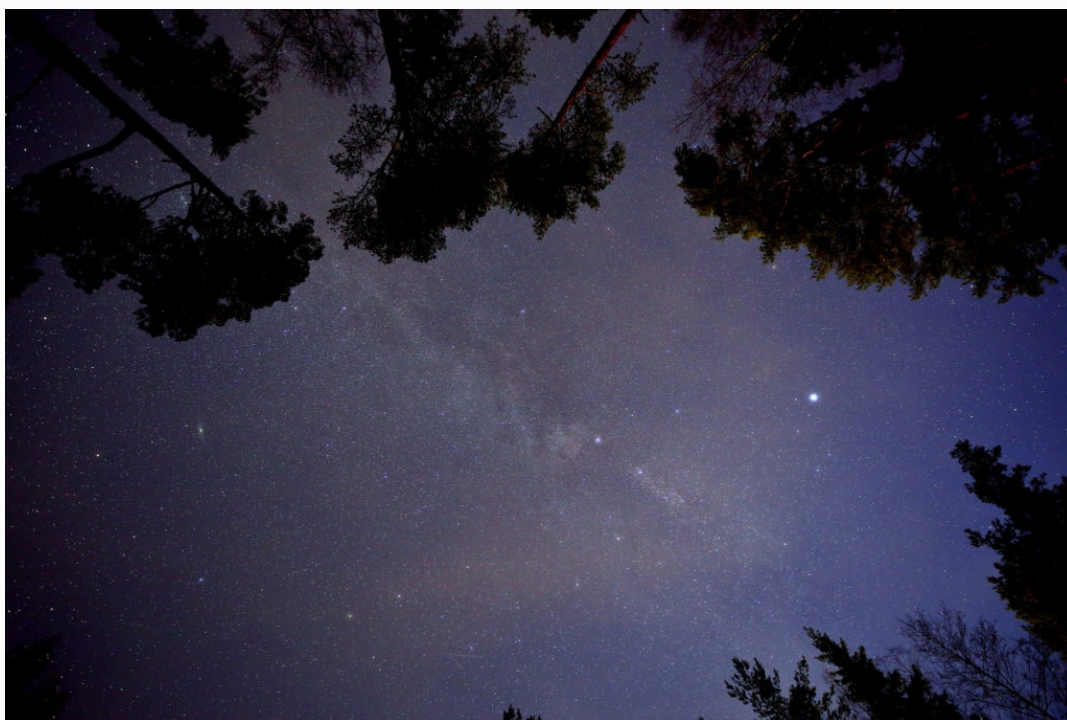
Yllätys oli se, että rantaan ei juuri ollut asiaa, kuului nimittäin “slurp”, kun vajosin polviani myöten vetelään rantahiekkaan...hiekan kuori oli vähän jäätynyt, näytti tasaselta, mutta alta kaikki oli täysin pehmeää-ja märkää. Yhtään ei varoittanut etukäteen, hiekka näytti lampun valossa olevan jämäkkää..mitä se ei ollut 😊

Ylös tulinkin tuolta kuin hirvi suosta, kauhealla räpellyksellä ja metelillä.

Oli pitkästä aikaa aivan mahtavaa! (siis kuvata tähtiä, ei vajota hiekkaan...)

Sääli, että sumu nousi nopsaan, mutta tämäkin vähä oli niin kivaa. Linnunrata hukkui melko äkkiä nousevaan sumuun ja jonkin sortin alapilviin. Silti tähdet näkyivät vielä myöhemminkin hienosti, osa sai kehät

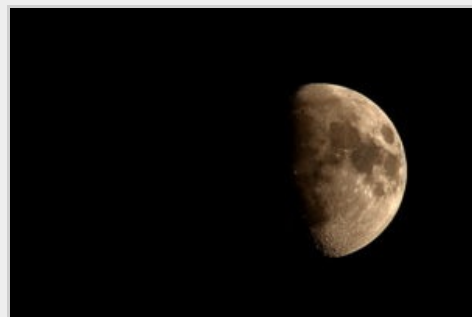
ympärilleen efektiksi.

Linnunrata 21.12.2017, Pirjo Koski

Pirjo Koski
kuvasi
keskitalven
aikana myös
ansiokkaasti
Kuuta,
havaintoja
kertyi

kymmenkunta. Tässä muutamia otoksia:

Kuun eri vaiheita joulu-
tammikuulta, Pirjo Koski